

עבודת השם

פירוש "אמת"

מעשה שהיה צעיר לימים היה ה"שפת אמת" זצ"ל בעת שנתמנה כאדמו"ר המנהיג את החסידים. בין חסידיו הרבים היו, כמובן, גם אנשים באים בימים תלמידי חכמים ויראי שמים, הנודעים בצדקתם "כיצד זה אדם כה צעיר התמנה להנהיג אנשים מבוגרים, הידועים כתלמידי חכמים וצדיקים מופלגים?" התפלאו רבים. השיב להם על כך אחד החסידים במשל: אדם אחד עמד לרגלי הר גבוה עד מאד. רצוני להעפיל לפסגתו! אמר, וישא עיניו למרומים, אל המקום שבו התנשאה פסגת ההר.

בלי להסס החל צועד במעלה ההר. צעד יום, צעד יומיים אט אט התקדם, אך הפסגה הייתה עדין רחוקה מאד מאד. המשיך האיש בדרכו, ימים עברו חודשים חלפו, והאיש עדין בדרך אל הפסגה הגבוהה והרחוקה. שנים רבות הוסיף האיש להעפיל במעלה ההר. כוחותיו כמעט כלו אך הוא לא אמר נואש "עלי להגיע אל ראש ההר, ויהיה מהו".

ואכן בתום שנים רבות של צעידה מאומצת הצליח האיש להגשים את שאיפת חייו פסגת ההר הלכה והתקרבה לעברו עד אשר באחד הימים מצא עצמו ניצב בראש ההר. ואז, באותו רגע בו חש עצמו מאושר כפי בוודאי רק מעטים חשים נתקללו עיניו בילד קטן העומד גם הוא על פסגת ההר. מרוב תימהון פער האיש את ידו ועיניו חשבו לצאת מחוריהן. 'היתכן? חשב, 'היתכן שילד כה קטן עומד לו במקום, שלא נדרשו לי שנים ארוכות ומאמצים על אנושיים כדי להגיע?' "אמור לי ילד" פנה לבסוף אל הפעוט "כיצד הצלחת להגיע הנה, והרי לי ארכה הדרך שנים רבות!" והילד השיב: "אתה הגעת הנה מתחתית ההר, וכדי להגיע לפסגה נאלצת להפעיל כוח רב במעלה ההר ואילו אני נולדתי פה על פסגת ההר הגבוהה!", ועתה, סיים המספר את משלו ופנה לנוכחים: "האם מבינים אתם את הנמשל?"

נכון הוא כי ה'שפת אמת' צעיר לימים, ולמרות זאת מנהיג הוא אנשים באים בימים ונכבדים כי זאת לדעת: אותם אנשים זקנים וחשובים החלו דרכם בתחתית ההר, ושנים רבות היה עליהם לעמול עד שהגיעו למדרגתם הגבוהה. ואילו ה'שפת אמת' נולד על הפסגה, ובמשך חייו החל את דרכו בעבודת ה'. לא ייפלא איפה כי ראוי הוא למרות גילו הצעיר להיות מנהיגם של כל חסידיו! שקיבל נשמה גבוהה מאד וכך להבדיל נולד משה רבנו שאומר רש"י שנתמלא הבית אור גדול של נשמת צדיק כמשה (מעשיהם של צדיקים).

"וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, וַתַּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים." (שמות ב' 5) כשראתה אותו שהוא טוב היינו שהוא טוב באיבריו לקחה על עצמה לעשות כל הפעולות להצלחו. ומרים בנבואה קראה אותו טוב וי"א כי קראה אותו טוביה כדי לרמוז לאימו שכן זה יושע את ישראל והיה נביא גדול שהיו לא ארבע מעלות יותר משאר הנביאים א. כל הנביאים מתנבאים על ידי מלאך ובליל בחלום ובשעת הנבואה הם רועדים והם מקבלים פחד גדול, ונבואתם לא נמשכת כל היום אלא פעמים מסוימות.

ואילו בן זה היה מדבר עם הקב"ה כדבר איש אל רעהו ונבואתו הייתה ביום כשהוא ער לא היה לו שום מורא והייתה לו רשות בכל שעה לדבר עם הקב"ה כמו בן בית והיה בעל לב טוב ואוהב לעשות טובה לכל בני אדם, וניהל את ישראל בסבלנות רבה, ועונתו הייתה גולה יותר משל כל אדם אחר. והיה נקי מחטא. ולא היה נביא כמותו בכל העולם והיה מופרש מהבלי העולם הזה.

ועבור כל זה היה ראוי לו השם טוביה כי היה טוב בכל ענינו ולא היה יותר טוב ממנו ויוכבד הייתה בקיאה בחוכמת השרטוט כלומר החכמה להכיר בקווי כף היד שעל ידי זה יודעים מה שעבר על האדם ומה שעתידי לעבור עליו וידיעה מי זה שבנה עתיד להיות ראוי לנבואה ויהיה חכם גדול ועשיר ושלם בכל. וכן אמר הכתוב ותרֵא אותו כי טוב וכל זה גרם לכך שיוכבד ייחדה תשומת לב רבה לילד הזה וכן ראתה בו סימנים טובים כי הוא נולד מהול וזהו שלמות גדולה וזהו חזונו היה גדול כי כשנולד נתמלא הבית אורה וזה היה סימן שנבואת מרים נתקיימה. וכן ביום שנולד דיבר עם אביו ועם אימו והחביאה אותו שלש פעמים פעם אחת בתוך מערה תחת האדמה כדי שהמצרים לא ימצאו אותו.

16:35	כניסת השבת
17:37	צאת השבת
16:57	שקיעה
18:09	ה. תם
6:48	הנץ

הפטרה: "דפרי ירמיהו"

"וַיִּבְרַח מִשָּׁה מִפְּנֵי פְרָעָה, וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ-מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל-
הַבְּאֵר". (שמות ב'טו) רבי נפתלי טרופ, ראש ישיבת ראדין,
 תיאר פעם בתיאור ציורי את מידת בטחונו של משה
 רבנו בקב"ה: "התורה כותבת אודות משה רבנו: ויברח
 משה מפני פרעה וישב בארץ מדין וישב על הבאר. ולכהן
 מדין שבע בנות ותבאנה ותדלנה ותמלאנה את הרהטים
 להשקות צאן אביהן. ויבאו הרעים ויגרשום, ויקס משה
 ויושען ויושק את צאנם. ותבאנה אל רעואל אביהן ויאמר
 מדוע מהרתן בא היום. ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד
 הרעים וגם דלה דלה לנו ויושק את הצאן. ויאמר
 אל בנותי ואין למה זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל
 לחם". משה רבנו הגיע למדינה הזרה מדין, כפליט מבלי
 שיהיה לו שם מוצע או גואל. הוא ישב על הבאר, מבלי
 שיהיה לו מקום אחר שבו יוכל לאכול לחם וללון. והנה
 מזדמנת לו אפשרות להתוודע אל אחת מן המשפחות

החשובות בעיר, אשר בוודאי מתוך הכרת טובה תשמח
 לעזור לו במצבו החדש, אך משה רבנו אינו נאחז
 בהזדמנות זו, אינו נכנס אפילו בדברים עם בנות כהן מדין,
 אשר הצילן מיד הרועים הוא איננו שואל לזהותן ואיננו
 מבקש מהן דבר. נותן להן ללכת לדרך בעוד שהוא נשאר
 יושב על הבאר. שכן כל מה שעשה, לא עשה מתוך צפיה
 לתשלום גמול ולהנאת עצמו. בראות ורועים מגרשים נערות
 מן הבאר ומונעים בעדן מלהשקות את צאנן, הוא חש
 להציל את העשוקות מיד עושקיהן, משום שכך מוטל עליו
 לעשות וליותר מזה לא התכוון. רק כאשר שבו הבנות אל
 אביהן וסיפרו לו על המאורע התעורר האב מעצמו, שמן
 הראוי להכיר טובה לאיש הבלתי מוכר ולהזמין הביתה
 לאכול לחם. השכר אמנם צפוי לצדיקים, אך עשיית
 המיצוה צריכה להיות לשם שמים בלבד. ("הנותן אמרי שפר"
 הקדמה לחידושי הגר"א ממורשת אבות)

סיפור בהגשבים "אינו נוסע בשבת" חלק ב.

קיצור: ה'חפץ חיים', הרב אלחנן וסרמן הצליחו לעלות אל
 רכבת שיצאה לעבר רוסיה. **המשך:** רק לאחר זמן רב, כאשר
 הזקיף התרוקן, חמקו הנשים והילדים ועברו את המסילה,
 ושוב היו כולם יחד. הגברים עמדו להתפלל קבלת שבת.
 כשהאיר הבוקר הופיעו בשדה חיילים שהיו בדרכם אל החזית.
 הללו הביטו בלעג בחבורה השווה בשדה הפתוח. כמה מהם
 אף השליכו לעברה לפידים בוערים ששימשו אותם לתאורה
 בלילה. התלקחה אש ואך בנס לא הגיעה אל חפציהם. בני
 החבורה עמלו עתה לשכנע את ה'חפץ חיים' כי המשך השהייה
 במקום בלתי-אפשרי, וכי עליהם לעלות אל הרכבת הראשונה
 ולהתקדם למקום יישוב. ה'חפץ חיים' חש מחילול השם
 העלול להיגרם כשייודע שנסע בשבת, אך לבסוף הסכים. סוף-
 סוף נראתה רכבת מתקרבת. בני החבורה התקרבו לעבר
 המסילה, הרכבת האטה אך לא עצרה. האכזבה הייתה רבה.
 אלא שאז הבחינו כי אחד מהם, ר' מרדכי-דב מברדצ'ב, נעדר.
 דאגה חדשה מילאה את ליבם. באותה עת היה ר' מרדכי-דב
 ברכבת. הוא הצליח להיתלות ברכבת בעת שהאטה ולהשתחל
 פנימה. מוחו עיבד תכנית להצלת כל החבורה. מיד בבואו
 למולדצ'נה פנה אל בית-הכנסת. המתפללים הביטו בו
 בחשדנות. מה האיש שחילל עתה את השבת מחפש בבית-
 הכנסת? אולם כשניגש ר' מרדכי-דוב אל הרב, קפץ הרב
 ממקומו. חיש-מהר נודע לכול כי ה'חפץ חיים' נמצא בשדה
 והוא שרוי בסכנה גדולה. הרב האיצ בנכבדי הקהילה לצאת
 בעגלות כדי לאתר את הקבוצה ולהביאה אל העיר. כמה עגלות
 יצאו מיד אל המקום, אך לא הצליחו לאתר את הקבוצה ושוב
 ירקם. בעיר גברה החרדה לשלום בני החבורה, ובבתי-הכנסת
 התכנסו לאמירת תהילים. השעה כבר הייתה ארבע אחר-
 הצהריים, ואז קם יהודי כפרי וטען כי הוא יצליח למצוא אותם.
 שוב יצאו העגלות ובהן הכפרי ור' מרדכי-דוב. גשם עז ניתך על
 הארץ והשמש פנתה לשקוע. ופתאום, לשמחתם הרבה, מצאו
 את חבורתו של ה'חפץ חיים'. שמחה והתרגשות אחזו בכולם.
 הללו שמחו לפגוש את ר' מרדכי-דוב בריא ושלם, וכמובן את
 מציליהם מהעיר, ואף אלו שמחו על הזכות הגדולה לפגוש את
 ה'חפץ חיים'. באותה שעה ישב ה'חפץ חיים' בסעודה שלישית.
 הוא סיפר לבני העיר כי בחסדי ה' עברה עליהם השבת בשלום,
 וכי אף הזקיף נעשה לידים הנאמן וסייע להם בכמה דברים.
 וכך, רק במוצאי השבת, לאחר ההבדלה, עלו בני הקבוצה על
 העגלות ונסעו יחדיו למולדצ'נה. שם התקבלו על-ידי בני העיר
 בשמחה רבה ובכבוד גדול. בסיכומו של דבר הבינו הכול כי
 ההשגחה העליונה הייתה בעזרו של ה'חפץ חיים' כדי שלא
 ייאלץ לחלל את השבת. **סוף!**

פינת ההלכות "הלכות מילה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כרך ד.

מה. תינוק שנדחית מילתו מפני שהייתה לו צהבת גבוהה,
 והבריא, אין צריך להמתין שבעה ימים מעת שהבריא, אלא
 ימולו אותו מיד לאחר שהבריא. שמאחר והצהבת היא דבר
 מצוי אצל תינוקות רבים, אין ממתנים עליה שבעה ימים
 מעת שהבריא. ואם הבריא ביום חמישי או שישי, וכבר עבר
 יום השמיני ללידתו, אין למולו בימי חמישי ושישי, אלא
 ידחו המילה ליום ראשון. (ילקוט יוסף שבת כרך ד עמוד שנט)

מה. אם מחלקים לקהל הבאים לברית מילה הנערכת בשבת,
 הדם יבש להריח בו, יש אומרים שאסור לפרוך את ההדס
 בידו משום טחון. ויש אומרים שאם עושים כן כדי להריח
 מותר אף לכתחילה לפורכו בידו. והמקילים בזה יש להם על
 מה שיסמוכו, ואין צריך להעיר להם. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד
 שס)

מה. מותר לחתוך מההדס (התלוש מבעוד יום) כדי ליתן
 מקצתו לחברו שיוכל גם הוא להריח בו, ואין בזה כל חשש
 של איסור. אך לא יחתוך בכלי. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד
 שס)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווג וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
 יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
 כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..